

Assen, 11 augustus 2023
Ons kenmerk 202300138-01082896

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHÉ INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (HIERNA WNB)

Ontheffinghouder : De Kinckhorst Stichting
Activiteit : Rijks- en gemeentelijke monumenten renoveren en verduurzamen en realiseren hotel
Locatie : Bleekerseiland 9 t/m 15 (oneven) in Meppel

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf 1 september 2023 tot en met 31 december 2025.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthé (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan de Kinckhorst Stichting voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.1 van de Wnb voor de huismus waar het gaat om:
  - o lid 2: het opzettelijk beschadigen of vernielen van nesten, rustplaatsen of eieren;
  - o lid 4: het opzettelijk storen welke van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.
- artikel 3.5 van de Wnb voor de gewone dwergvleermuis waar het gaat om:
  - o lid 2: het opzettelijk verstoren;
  - o lid 4: het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen.

Tevens is bij de aanvraag ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 1 en artikel 3.5 lid 1 waar het gaat om het opzettelijk doden of vangen van huismus en vleermuis. Middels schriftelijke bevestiging door de gemachtigde op 22 juni 2023 is besloten dat de aanvraag voor deze verbodsbepalingen is ingetrokken.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden behorend bij dit besluit.
- 1.3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthé indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthé. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

Bij correspondentie verzoeken wij u het zaaknummer 202300138 te vermelden.

- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan ontheffing Wnb Soortenbescherming 'Bleekerseiland', te Meppel d.d. 3 augustus 2023, door FF Solutions een merknaam onder RI-Buitenbouw B.V (hierna activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij de aanvraag.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag.
- 1.12. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologische deskundige vastgesteld te zijn dat er geen beschermde soorten in de panden meer aanwezig zijn.
- 1.13. Worden er onverhoopt tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd tot deze soorten zelfstandig de locatie hebben verlaten.
- 1.14. Er dient geen aanvullende verlichting geschenken te worden op de noordoostgevel van Bleekerseiland 5. Tevens dienen er geen versperrende elementen zoals steigers geplaatst te worden op deze locatie.
- 1.15. Alvorens er bomen en/of struiken worden gekapt binnen het plangebied in de periode 1 maart t/m 1 september, dient er voortijdig een broedvogelcheck uitgevoerd te worden door de ecologisch deskundige. Worden er broeden vogels aangetroffen, dan dient de kap uitgesteld te worden tot de jongen zelfstandig het nest kunnen verlaten.

2. Soort specifieke voorschriften

Huismus

- 2.1. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode van de huismus. De (meest) kwetsbare periode (broedperiode) loopt globaal van 1 maart t/m 1 september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
- 2.2. De ontheffinghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal vier tijdelijke nestkasten, geschikt voor de huismus aan te bieden, conform het Activiteitenplan. In dit geval zal het gaan om een huismussentil van het type HT MU 02 van Vivara Pro met in totaal achttien nestgelegenheden. De huismussentil is reeds geplaatst op 14 februari 2023, waardoor aan de gewenningsperiode van minimaal drie maanden is voldaan.
- 2.3. Deze kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente nestplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de huismus. Mocht verwijdering van deze tijdelijke kasten nodig zijn dan mag de verwijdering na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode, dan

wel binnen de kwetsbare periode als door een ter zake kundige ecooloog is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.

- 2.4. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen, buiten de broedperiode, de oorspronkelijke nestplaatsen natuurvrij gemaakt te worden onder begeleiding van/door een ecologisch deskundige Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan. Er dient voorkomen te worden dat nestplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode plaatsvinden.
- 2.5. Uiterlijk drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen huismussen in de nestplaatsen meer aanwezig zijn.
- 2.6. De ontheffinghouder dient in de permanente situatie de dakvlakken beschikbaar te maken voor de huismus door het weglaten van vogelschroot waardoor er minimaal vier nestelgelegenheden ontstaan voor de huismus langs de dakranden van de monumentale panden.
- 2.7. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de huismus dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de huismus en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

Gewone dwergvleermuis

- 2.8. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis. De (meest) kwetsbare periode (winterrust) loopt globaal van 15 oktober t/m 1 april. Daarnaast dient ook rekening gehouden te worden met de kraamperiode van de vleermuis. Deze loopt globaal van 15 mei t/m 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van vernoemde soort.
- 2.9. De ontheffinghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal acht tijdelijke vleermuiskasten (zes maal kast type VK MP 05 (of kwalitatief vergelijkbaar) en twee maal paalkast type VK SK 04 van Vivara Pro), geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden, conform het Activiteitenplan.
- 2.10. Er dient bij het plaatsen van de vleermuiskasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal zes maanden voorafgaand aan het paarseizoen, waardoor de gewone dwergvleermuis in staat is om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren, gezien dit het actieve seizoen van de diersoort betreft. De paalkasten zijn reeds geplaatst op 14 februari 2023 waarbij de gewenningsperiode volbracht is vanaf 15 augustus 2023. De vleermuiskasten zijn nog niet geplaatst door onvoorziene omstandigheden. De twee paalkasten bieden meerdere (gekoppelde) verblijfplaatsen op meerdere windrichtingen, waardoor deze kasten afdoende zijn om de tijdelijke periode van twee verblijfplaatsen en de gewenningsperiode te compenseren. De vleermuiskasten dienen nog geplaatst te worden als extra compensatie vóór het natuurvrij maken van de panden en conform het meest actuele kennisdocument gewone dwergvleermuis.
- 2.11. De paalkasten en vleermuiskasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd, beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis en dienen bij voorkeur te blijven staan. Mocht verwijdering van deze tijdelijk kasten nodig zijn dan mag verwijdering na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare winterrust en paarperiode, dan wel binnen de kwetsbare periode als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 2.12. De verblijfplaatsen op de in het activiteitenplan aangegeven groene locaties plus de schuur dienen ten minste drie dagen (bij gunstige weersomstandigheden) voorafgaand aan de werkzaamheden natuurvrij gemaakt te worden door toepassing van vulschuim en exclusion flaps. De actieve periode waarin natuurvrij gemaakt kan worden is tussen 1 september en 15 oktober, afhankelijk van de klimatologische omstandigheden. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van chemische middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van purschuim.
- 2.13. De verblijfplaatsen op de in het activiteitenplan aangegeven blauwe locaties dienen ongeschikt gemaakt te worden middels maatwerk en onder ecologische begeleiding. Het maatwerk bestaat

uit het wegnemen van nok- en dakpannen waardoor tocht wordt gecreëerd. Sierlijsten en loodflappen op deze locaties worden echter wel natuurvrij gemaakt middels exclusion flaps en vulschuim. Exclusion flaps dienen, op nabij gelegen locaties van het maatwerk, minimaal drie dagen bij gunstige weersomstandigheden aanwezig te zijn voordat de maatwerk werkzaamheden kunnen plaatsvinden.

- 2.14. Na het natuurvrij maken van de gebouwen dient minimaal drie dagen voor de start van de werkzaamheden door een ecologisch deskundige een uitvliegcontrole uitgevoerd te worden conform het meest recente vleermuisprotocol (2021) om vast te stellen dat er geen vleermuizen meer in het gebouw aanwezig zijn. Wanneer er nog vleermuizen worden aangetroffen dienen in overleg met de ecologisch deskundige maatregelen getroffen te worden en dient er opnieuw een wachtperiode doorlopen te worden van minimaal drie dagen en onder gunstige weersomstandigheden. Bij het treffen van aanvullende maatregelen wordt eerst gekeken of er gebruik gemaakt kan worden van exclusion flaps en vulmateriaal alvorens opnieuw maatwerk wordt uitgevoerd. De gebruikte aanvullende maatregelen worden vermeld in het ecologisch logboek. Pas na het natuurvrij geven door de ecologisch deskundige kunnen de werkzaamheden van start gaan.
- 2.15. Wanneer er meer dan drie dagen zitten tussen het vrij geven van het projectgebied en de start van de werkzaamheden, dient er opnieuw op de ochtend voorafgaand aan de werkzaamheden een controle uitgevoerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen op de locaties waar geen gebruik is gemaakt van exclusion flaps. De uitkomst van deze controle dient vermeldt te worden in het ecologisch logboek.
- 2.16. De panden dienen tijdens de werkzaamheden te allen tijde ongeschikt gehouden te worden voor de huismus en vleermuis. Wanneer de dakvlakken weer dichtgemaakt worden en daardoor de tocht verdwijnt, dienen de dakvlakken afgedekt te worden met zeil op zo'n manier dat vleermuizen niet onder het dak kunnen komen gedurende de werkzaamheden.
- 2.17. De ontheffinghouder dient in de permanente situatie de dakvlakken beschikbaar te maken voor de gewone dwergvleermuis. Dit dient uitgevoerd te worden door deze via de dakgoten toegankelijk te maken door het weglaten van vogelschroot.
- 2.18. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort(en) waarvoor ontheffing is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
  - 3.1.1. bij het natuurvrij en ongeschikt maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
  - 3.1.2. bij de controle op afwezigheid beschermde soorten (voorschrift 2.5 en 2.14) na natuurvrij en ongeschikt maken en voor de start van de renovatiewerkzaamheden;
  - 3.1.3. tijdens het aanbrengen van de tijdelijke verblijfplaatsen op geschikte locaties;
  - 3.1.4. voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
  - 3.1.5. bij het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen voor de soorten;
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

4. Zorgplicht

- 4.1. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoreng, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.

- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het projectgebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

J.G. Luchtenborg,
Themamanager a.i.
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Stichting de Kinckhorst (digitaal);
- RI-Buitenbouw B.V. (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Meppel (digitaal).

Ontheffingstermijn

Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen.

Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 12 januari 2023 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van RI-Buitenbouw B.V. namens de Kinckhorst Stichting (hierna ontheffinghouder). De aanvraag heeft betrekking op het renoveren en verduurzamen van rijks- en gemeentelijke momenten en de realisatie van een hotel, gelegen aan Bleekerseiland 9 t/m 15 (oneven) te Meppel in de gemeente Meppel (figuur 1). De ontheffinghouder heeft ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 2 en 4 van de Wnb voor de huismus en voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wnb.

Figuur 1: Projectgebied (bron: Nader onderzoek Bleekerseiland Meppel, d.d. 11 november 2021, door Eco Reest)

2. Wettelijk kader

De diverse aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermend volgens diverse beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming.

2.1 Vogelrichtlijn

De huismus is een beschermde inheemse vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.1 lid 1 van de Wnb is het verboden om opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Op grond van artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Op grond van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb is het verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Op grond van artikel 3.1 lid 1 is het verboden opzettelijk huismussen te vangen of te doden. Dit kan volgens de initiatiefnemer door de aard van de werkzaamheden en het natuurvrij maken van de gebouwen worden uitgesloten waardoor een ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.1 lid 1 van de Wnb niet nodig wordt geacht.

Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlinder betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest dient te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

Naast artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is ontheffing aangevraagd voor artikel 3.1 lid 4 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van huismussen. Om die reden is ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.1 lid 4 van de Wnb eveneens noodzakelijk.

2.2 *Habitatrichtlijn*

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse zoogdiersoort als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 1 van de Wnb is het verboden om in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage 1 bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is het verboden om de voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.1 lid 1 is het verboden opzettelijk gewone dwergvleermuizen te vangen of te doden. Het opzettelijk vangen en doden van gewone dwergvleermuizen kan volgens de initiatiefnemer door de aard van de werkzaamheden en het natuurvrij maken van de gebouwen worden uitgesloten waardoor een ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.1 lid 1 van de Wnb niet nodig wordt geacht.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 3.5 lid 4 van de Wnb vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven alsmede essentiële vliegroutes en foerageergebieden leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb.

Naast artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is ontheffing aangevraagd voor artikel 3.5 lid 2 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van gewone dwergvleermuizen. Om die reden is ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.5 lid 2 van de Wnb eveneens noodzakelijk.

2.3 *Beoordelingsgronden ontheffing verlening*

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

3. De situatie

Het Bleekerseiland is een schiereiland gelegen in het centrum van Meppel. De Kinckhorst Stichting is voornemens om de aanwezige rijks- en gemeentelijke monumenten op nummer 9 t/m 15 (oneven) te renoveren. Tijdens de werkzaamheden zullen de panden verduurzaamd worden door het aanbrengen van een warmtepompinstallatie en worden de daken geïsoleerd. Ook wordt er een hotel gerealiseerd in de bestaande panden. De omliggende omgeving, het openbare deel van het schiereiland, wordt heringericht om het terrein geschikt te maken voor land- en verblijfsrecreatie. Om dit te kunnen realiseren dienen intern en extern werkzaamheden aan de panden uitgevoerd te worden. De start van werkzaamheden staan gepland voor september 2023 en de afronding voor eind 2024 met een mogelijke uitloop van een jaar.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Middels ecologisch onderzoek, uitgevoerd door Eco Reest in 2021, is gebleken dat er twee paarverblijven gewone dwergvleermuis en twee nestlocaties van de huismus aanwezig zijn binnen het plangebied. De resultaten zijn verwerkt in een activiteitenplan welke is opgesteld door FF Solutions, een merknaam onder RI-Buitenbouw B.V.

De quickscan is uitgevoerd in maart 2021 door middel van bureauonderzoek en een veldbezoek, waar gekeken werd naar de potentie van het plangebied voor diverse beschermde soorten. Naar aanleiding van de quickscan is in 2021 nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen en spreeuw. Overige waarnemingen tijdens de bezoeken werden ook genoteerd.

Na het doen van onderzoek volgens het meest actuele vleermuisprotocol (2021), aanwezigheidsprotocol (2017) en BIJ12-Kennisdocumenten, zijn er dus twee paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis en twee nestlocaties huismus waargenomen binnen het plangebied. Gierzwaluwen zijn binnen het plangebied uitgesloten, maar komen wel voor in de omgeving. In een boom binnen het plangebied is een spreeuw waargenomen. Deze boom blijft behouden, waardoor deze soort geen hinder ondervindt van de werkzaamheden. Ook is er een houtduif waargenomen in een fijnspaar. Deze soort is beschermd tijdens het broedseizoen. Bij het kappen van deze fijnspaar dient daarom een broedvogelcheck uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige alvorens deze boom kan worden gekapt. Ook zijn er steenmarters en een egel gezien, maar het plangebied betreft geen functioneel leefgebied voor deze twee soorten.

De twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn lastig exact te lokaliseren, doordat vleermuizen niet roepen vanaf één plek. Er wordt daarom uitgegaan van binding met de panden aan Bleekerseiland 15 en 11/9. Het is mogelijk dat deze paarverblijfplaatsen ook als een winterverblijfplaats worden gebruikt. Net buiten het plangebied, op Bleekerseiland 5, is een zomerverblijf aangetroffen welke ook als paarverblijf en mogelijk ook als winterverblijf wordt gebruikt. De huismussen bevinden zich onder de eerste rij dakpannen aan Bleekerseiland 15. Hier zijn zingende mannetjes en voerende huismussen waargenomen.

Op Bleekerseiland 5 is ook één verblijfplaats waargenomen van een gewone dwergvleermuis. Door geen aanvullende verlichting tijdens de bouwwerkzaamheden te schijnen op de noordoostgevel van dit pand en geen versperrende elementen zoals steigers te plaatsen op deze locatie, wordt rekening gehouden met de zorgplicht. De zorgplicht is eveneens van kracht voor alle in de omgeving aanwezige beschermde soorten en binnen de in het plangebied aanwezige niet in deze ontheffing opgenomen soorten.

3.2 Tijdelijke compensatie

Tijdens de werkzaamheden zullen de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en huismus (tijdelijk) verdwijnen. Om deze periode te overbruggen dienen er tijdelijke verblijfplaatsen aangebracht te worden om negatieve effecten op de soort te voorkomen.

Gewone dwergvleermuis

Er zijn twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen binnen het plangebied. Verblijfplaatsen van vleermuizen dienen met mitigatiefactor vier gecompenseerd te worden op een zo dicht mogelijke afstand van de huidige verblijfplaats, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en conform het kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In deze situatie dienen er minimaal acht verblijfplaatsen geplaatst te worden ter overbrugging van de werkzaamheden. Voor het plangebied is gekozen om zes externe vleermuiskasten van het type VK MP 05 (Vivara Pro) te plaatsen en twee vleermuispaalkasten van het type VK SK 04 (Vivara Pro). Voor paarverblijfplaatsen wordt een gewenningsperiode van zes maanden aangehouden voorafgaand aan het parseizoen. Tijdens de gewenningsperiode dienen de vleermuizen gebruik te kunnen maken van de huidige en tijdelijke verblijfplaatsen. De paalkasten zijn reeds geplaatst op 14 februari 2023 waarbij de gewenningsperiode volbracht is vanaf 15 augustus 2023. De vleermuiskasten zijn nog niet geplaatst door onvoorziene omstandigheden. De twee paalkasten bieden meerdere (gekoppelde) verblijfplaatsen op meerdere windrichtingen, waardoor deze kasten afdoende zijn om de tijdelijke periode van twee verblijfplaatsen en de gewenningsperiode te compenseren. De vleermuiskasten dienen nog geplaatst te worden als extra compensatie vóór het natuurvrij maken van de panden en conform het meest actuele kennisdocument gewone dwergvleermuis.

Huismus

Binnen het plangebied zijn twee nestlocaties van de huismus waargenomen. Nestlocaties van huismussen dienen met een mitigatiefactor van twee gecompenseerd te worden en bij voorkeur binnen 200 meter en op maximaal 500 meter van de huidige nestlocaties. De nestlocaties dienen geplaatst te worden buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en conform het kennisdocument huismus (BIJ12, 2023). In deze situatie dienen er minimaal vier verblijfplaatsen geplaatst te worden ter overbrugging van de werkzaamheden. Door het gebrek aan juiste locaties voor het plaatsen van externe huismuskasten, is gekozen gebruik te maken van een huismussentil welke voorziet in achttien nestgelegenheden. De huismussentil dient minimaal drie maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken van de huidige nestlocaties geplaatst te worden om te voldoen aan de gewenningsperiode. Doordat de huismussentil geplaatst is op 14 februari 2023, wordt hier ruimschoots aan voldaan.

Verwijderen tijdelijke verblijfplaatsen

De tijdelijke verblijfplaatsen dienen te blijven staan tot een jaar na afronding van de werkzaamheden en het beschikbaar komen van de permanente verblijfplaatsen binnen het plangebied. Bij voorkeur blijven de tijdelijke verblijfplaatsen behouden. Mocht dit niet gewenst zijn dan kunnen deze verblijfplaatsen na de hierboven genoemde periode onder ecologische begeleiding verwijderd worden buiten de kwetsbare periode of binnen de kwetsbare periode als de ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat de verblijfplaatsen niet gebruikt worden.

3.3 Permanente mitigatie

Doordat in de huidige situatie verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en huismus zullen verdwijnen, dienen deze in de nieuwe situatie weer gerealiseerd te worden met een voor de soort specifieke mitigatiefactor.

Gewone dwergvleermuis

Vleermuisverblijfplaatsen dienen teruggebracht te worden met mitigatiefactor 4, zodat de vleermuizen weer terug kunnen keren naar de locatie van hun paarverblijfplaatsen binnen het plangebied en voldoende keus hebben. Door de aard van de gebouwen zijn er geen spouwmuren welke geschikt zijn of geschikt gemaakt kunnen worden voor vleermuizen. De ruimte onder de dakvlakken is enkel beschikbaar voor deze soort. Na afloop van de werkzaamheden dienen de dakvlakken (weer) toegankelijk te zijn voor de vleermuizen door het weglaten van het vogelschroot. Het dakvlak zal daardoor toegankelijk zijn via de dakgoot, loodflappen en de golvende dakpannen. Door ruimte te bieden onder de dakvlakken van alle panden binnen het plangebied ontstaan minimaal acht nieuwe

verblijfplaatsen. Dit is voldoende permanente mitigatie voor de twee paarverblijfplaatsen welke door de werkzaamheden verloren gaan.

Huismus

Nestlocaties van de huismus dienen met een mitigatiefactor van twee gemitigeerd te worden. Dit betekent dat er minimaal vier permanente verblijfplaatsen gerealiseerd dienen te worden. Door het weglaten van vogelschroot conform het activiteitenplan worden alle dakvlakken beschikbaar voor de huismus. De huismussen kunnen hiermee nesten bezetten langs alle dakranden van de panden binnen het plangebied. Door het toegankelijk houden/maken van de dakvlakken worden er ruim voldoende (nieuwe) nestlocaties beschikbaar gesteld voor de compensatie van de twee nestlocaties van de huismus.

3.4 *Natuurvrij maken*

Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de locaties van de paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis en nestlocaties huismus natuurvrij gemaakt te worden. Hierdoor kan voorkomen worden dat er tijdens de werkzaamheden nog gewone dwergvleermuizen of huismussen aanwezig zijn. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen vindt plaats in de periode 1 september tot 15 oktober 2023. Dit is buiten de (meest) kwetsbare periode van deze soorten.

De panden welke in figuur 2 met groen worden aangeduid dienen ten minste drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden (bij gunstige weersomstandigheden) natuurvrij gemaakt te worden door het gebruik van exclusion flaps en vulschuim. De exclusion flaps worden geplaatst voor enkele invliegopeningen waardoor vleermuizen wel naar buiten kunnen maar niet meer naar binnen. Overige openingen worden dichtgezet met vulschuim. De panden welke in figuur 2 met blauw worden aangeduid worden ongeschikt gemaakt middels maatwerk minimaal drie dagen (bij gunstige weersomstandigheden) na het plaatsen van de exclusion flaps. De staat van de panden in het blauwe gebied laten het gebruik van exclusion flaps niet toe door het grote aantal schuin liggende of kapotte dakpannen. Door het verwijderen van de nok- en dakpannen wordt er tocht gecreëerd. Het verwijderen van de nok- en dakpannen van deze panden vindt plaats onder ecologische begeleiding. Sierlijsten en loodflappen op deze locatie worden voordat het maatwerk wordt uitgevoerd wel natuurvrij gemaakt door het gebruik van exclusion flaps en vulschuim.

Figuur 2: In groen de locaties waar gewerkt wordt met exclusion flaps, in blauw de panden welke middels maatwerk ongeschikt worden gemaakt (bron: activiteitenplan).

Het natuurvrij en ongeschikt maken dient uitgevoerd te worden met een wachttijd van minimaal drie dagen en onder in het meest recente kennisdocument gewone dwergvleermuis (2017) vermelde geschikte weersomstandigheden. Bij ongeschikte weersomstandigheden wordt de wachttijd uitgesteld. Minimaal drie dagen voor de start van de daadwerkelijke werkzaamheden dient door de ecologisch deskundige een uitvliegcontrole uitgevoerd te worden. Mocht het pand nog niet natuurvrij zijn, dan kunnen er nieuwe maatregelen worden getroffen in overleg met de ecologisch deskundige en dient er opnieuw een wachttijd van drie dagen en een uitvliegcontrole plaats te vinden. Bij het treffen van aanvullende maatregelen wordt eerst gekeken of er gebruik gemaakt kan worden van exclusion flaps en vulmateriaal alvorens opnieuw maatwerk wordt uitgevoerd. De gebruikte aanvullende maatregelen worden vermeld in het ecologisch logboek. Na het vrijgeven van de locatie kunnen de werkzaamheden aanvangen. Mochten er onverhoopt toch nog vleermuizen aanwezig zijn bij uitvoering van de werkzaamheden en na vrijgave door de ecologisch deskundige, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden zodat de vleermuizen zelfstandig het pand alsnog kunnen verlaten. Wanneer de ecooloog heeft geconcludeerd dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn op de locatie, kunnen de werkzaamheden weer opgepakt worden.

De maatregelen welke hierboven beschreven staan ten behoeve van het ongeschikt maken van de panden voor de gewone dwergvleermuis zijn tevens effectief voor de huismus. Daarnaast worden aanwezige dakgoten voorzien van weringsborstels om de toegang tot het dak te blokkeren.

De panden dienen na het ongeschikt maken en tijdens de werkzaamheden ongeschikt te blijven. Indien de dakvlakken weer dicht gemaakt worden tijdens de werkzaamheden dienen de dakvlakken afgedekt te worden met zeil, zodat de huismussen en vleermuizen geen toegang hebben tot de dakvlakken waar nog werkzaamheden plaats (gaan) vinden. Tevens dienen de weringsborstels voor de huismussen aanwezig te blijven totdat de werkzaamheden zijn afgerond.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.3 en 3.8 van de Wnb.

4.1 Alternatievenafweging

Het uitvoeren van de werkzaamheden is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd, het betreft immers het renoveren en verduurzamen van bestaande panden. De huidige voorgenomen planning is afgestemd op de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en huismus. Doordat bij de planning zo veel als mogelijk rekening is gehouden met de kwetsbare perioden en voorafgaand aan de werkzaamheden natuurvrij wordt gemaakt, levert een alternatieve planning geen voordelen op voor de genoemde soorten. Gezien de staat van de panden is het van belang om de aanwezige panden te renoveren en met het oog op de klimaatplannen gelijk ook te verduurzamen. Doordat het monumentale panden betreft is slopen geen optie. Daarnaast veroorzaakt dit mogelijk meer verstoring voor de soorten, omdat gedurende een langere periode de verblijfplaatsen niet toegankelijk zullen zijn. Ook een andere werkwijze zal eveneens verstoring veroorzaken, mogelijk zelfs meer. Er is dus geen alternatieve inrichting of werkwijze voor handen.

Door buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en huismus te werken en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezien oog van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het projectgebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.2 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid genoemd in artikel 3.3 lid 4 sub b onder 1 van de Wnb. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten genoemd in artikel 3.8 lid 5 sub b onder 3 van de Wnb.

Volksgezondheid of openbare veiligheid (of andere dwingende redenen van groot openbaar belang)

De panden binnen het plangebied betreffen gemeentelijke- en rijksmonumenten welke in verval zijn geraakt. Het uitvoeren van herstelwerkzaamheden en het weer bewoonbaar maken van de panden is essentieel voor het behoud van deze monumentale panden. Zonder herontwikkeling zullen de panden verder in verval raken en op den duur verdwijnen.

Eén van de panden binnen het plangebied heeft een zeer laag energielabel, namelijk energielabel F. Van de overige panden is het energielabel niet bekend, maar dit zal geen hoog label zijn door het ontbreken van spouwmuren en isolatie. Door het uitvoeren van de renovatie en verduurzamingswerkzaamheden zal het energielabel van de panden verbeteren. In het Klimaatakkoord van Parijs (2013) zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde. In Nederland zijn afspraken gemaakt over het tegengaan van klimaatverandering via het Energieakkoord (2013) en het Klimaatakkoord (2019). Het verduurzamen van woningen is van belang om deze doelstellingen te halen. Een lagere uitstoot van fossiele brandstof door de verduurzaming zorgt voor de uitstoot van minder schadelijke stoffen en een verbeterde luchtkwaliteit. Hierdoor kan het verduurzamen van woningen bijdragen aan het belang voor de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.3 *Staat van instandhouding*

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuizensoort (BIJ12). De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als onbekend (Zoogdiervereniging, 2018), maar is ongunstig in het licht van na-isolatie. De populatie wordt geschat op 500.000 tot 600.000 individuen (CBS, 2022). Uit gegevens van de NDFF blijkt de gewone dwergvleermuis regionaal veelvuldig voor te komen. Door de werkzaamheden zullen tijdelijk twee paarverblijfplaatsen verloren gaan. Op lange termijn zal dit geen invloed hebben op de gunstige staat van instandhouding op lokaal niveau, omdat in de permanente situatie voldoende vervangende verblijfplaatsen worden gerealiseerd door het toegankelijk maken van de dakvlakken bij alle binnen het plangebied aanwezige panden. De twee paarverblijfplaats beslaat maar een zeer klein deel van de lokale populatie, waardoor lokale populatie binnen Meppel onaangetast blijft, ook door de werkzaamheden. Er wordt daarom geen negatief effect verwacht op de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis op lokaal en landelijk niveau.

Huismus

De huismus is een algemene broedvogel welke sterke binding laat zien met mensen en menselijke bebouwing. De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als matig ongunstig. De landelijke populatie broedparen wordt geschat op 600.000-1.000.000 (SOVON). De laatste jaren vertoont de populatie in Drenthe een matige toename. Ook binnen Meppel is deze matige

toenemende trend zichtbaar. De huismussen binnen het plangebied maken deel uit van een groot netwerk. Doordat de werkzaamheden worden afgestemd op de kwetsbare periode van de huismus, voorafgaand natuurvrij wordt gemaakt, voldoende tijdelijke voorzieningen worden aangeboden en er voldoende nestlocaties beschikbaar komen in de permanente situatie door het weglaten van vogelschroot, wordt er geen negatief effect verwacht op de lokale populatie. Tevens wordt er geïnvesteerd in openbaar groen binnen het plangebied, wat voordelig is voor het leefgebied van de huismus. Er wordt daarom geen negatief effect verwacht op de staat van instandhouding van de huismus op lokaal en landelijk niveau.

Conclusie

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels, zoals de waargenomen spreeuw en houtduif binnen het plangebied. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

Op Bleekerseiland nummer 5 is een verblijfplaats waargenomen van een gewone dwergvleermuis welke valt buiten de scoop van de werkzaamheden, maar hier wel verstoring van kan ondervinden. Door geen aanvullende verlichting tijdens de bouwwerkzaamheden te schijnen op de noordoostgevel van dit pand en geen versperrende elementen zoals steigers te plaatsen op deze locatie, wordt rekening gehouden met de zorgplicht voor de verblijfplaats gewone dwergvleermuis op deze locatie.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.